

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การละเมิดสิทธิเด็กในครอบครัวนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสมุทรปราการเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เด็กนักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่มีอายุระหว่าง 12-16 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วยนักเรียนชาย จำนวน 14,558 คน นักเรียนหญิง จำนวน 15,415 คน รวมทั้งสิ้น 29,973 คน (ข้อมูลเดือน มิ.ย. 2555 ของโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 6 จังหวัดสมุทรปราการ)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครชชีและมอร์แกน (ลินพันธุ์พินิจ 2547: 137) จากประชากรที่เป็นนักเรียนทั้ง 9 โรงเรียน รวม 11,783 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 379 คน แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและสำรวจไว้ทั้งหมดจำนวน 546 คน แต่เมื่อได้คัดกรองเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่เคยถูกละเมิดสิทธิได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 151 คน

1.2.2 การสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) และการกำหนดขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จำแนกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 6 สมุทรปราการ ออกเป็น 6 อำเภอตามลักษณะเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้ อำเภอบางบ่อ อำเภอบางพลี อำเภอบางเสาธง อำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอเมือง

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขนาดของโรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดเลือก 9 โรงเรียนจาก 25 โรงเรียน หลังจากนั้นทำการสุ่มกลุ่ม

ตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโรงเรียนในแต่ละอำเภอ รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยม เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนนักเรียนรวม (คน)
1. บางบ่อ	บางบ่อวิทยาคม	1,523
	หลวงพ่อบ้านคลองด่านอนุสรณ์	763
2. บางพลี	โรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง	1,950
3. บางเสาธง	บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี สมุทรปราการ	1,561
4. พระประแดง	เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สมุทรปราการ	1,817
	วัดทรงธรรม	1,343
5. พระสมุทรเจดีย์	โรงเรียนมัธยมวัดใหม่สมุทรกิจวิทยาคม	485
6. เมือง	โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา	1,071
	โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง	1,270
รวม		11,783

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วนกับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก โดยเก็บข้อมูลนักเรียนหญิงและนักเรียนชายตาม สัดส่วนจำนวนนักเรียน โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตรดังนี้

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = $\frac{\text{จำนวนตัวอย่าง} \times \text{จำนวนนักเรียน}}{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}$

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม
ระดับชั้น

โรงเรียน	มัธยมศึกษาปีที่ 1		มัธยมศึกษาปีที่ 2		มัธยมศึกษาปีที่ 3		จำนวน นักเรียน รวม	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง
	จำนวน นักเรียน	กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน นักเรียน	กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน นักเรียน	กลุ่ม ตัวอย่าง		
1.บางบัววิทยาคม	530	17	441	14	552	18	1523	49
2.หลวงพ่อบ้านคลอง ด่านอนุสรณ์	245	8	257	8	261	9	763	25
3.บดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี)	470	15	496	16	595	19	1561	50
4.โรงเรียนบางพลี ราษฎร์บำรุง	659	21	614	20	677	22	1950	63
5.เตรียมอุดมศึกษา น้อมเกล้า								
สมุทรปราการ	571	18	603	19	643	21	1817	58
6.วัดทรงธรรม	474	15	438	14	431	14	1343	43
7.มัธยมด่านสำโรง	402	13	366	12	502	16	1270	41
8.หาดอมราอักษร ลักษณ์วิทยา	320	10	372	12	379	12	1071	34
9.มัธยมวัดใหม่สมุทร กิจวิทยาคม	25	1	40	1	420	14	485	16
รวม	3696	119	3627	117	4460	144	11783	379

ทั้งนี้ เมื่อคัดกรองเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่เคยถูกละเมิดสิทธิ ได้กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 151 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1.2.3 ตัวแปรต้น คือข้อมูลทั่วไปของนักเรียนและครอบครัว ได้แก่ อายุ เพศ ระดับชั้นเรียน สถานการณ์สมรสของบิดาและมารดา ลักษณะครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัย การใช้สารเสพติดของครอบครัว

1.2.4 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการถูกละเมิดสิทธิในครอบครัวของเด็ก วิธีการจัดการปัญหาของเด็กผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากนักเรียนถูกละเมิดสิทธิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม(Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาจากงานวิจัยเรื่อง การกระทำความรุนแรงต่อเด็ก ของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพ และพิทักษ์สิทธิเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส(สท.) กระทรวงพัฒนาสังคมและความต้องการของมนุษย์ ซึ่งปรับเนื้อหาให้ตรงตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัยของผู้วิจัย โดยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนและครอบครัว ที่ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของเด็ก และครอบครัว จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับชั้นเรียน สถานการณ์สมรสของบิดาและมารดา รูปแบบครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัย พฤติกรรมด้านลบของบิดามารดาและบุคคลในครอบครัว ประวัติการถูกละเมิดสิทธิของ บิดามารดาผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของนักเรียนในการถูกละเมิดสิทธิ คือความถี่ในการถูกละเมิดของเด็กแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจด้านเพศและการถูกละเลยทอดทิ้งจำนวน 23 ข้อ ประกอบด้วย

ประสิทธิภาพการถูกละเมิดสิทธิด้านร่างกาย	จำนวน	4	ข้อ
ประสิทธิภาพการถูกละเมิดสิทธิด้านจิตใจ	จำนวน	5	ข้อ
ประสิทธิภาพการถูกละเมิดสิทธิด้านเพศ	จำนวน	7	ข้อ
ประสิทธิภาพการถูกละเลยทอดทิ้ง	จำนวน	7	ข้อ
รวมทั้งหมด	จำนวน	23	ข้อ

ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยคำตอบมี 5 ระดับคือ

4	หมายถึง	ถูกระทำสม่ำเสมอ
3	หมายถึง	ถูกระทำบ่อยครั้ง
2	หมายถึง	ถูกระทำบางครั้ง
1	หมายถึง	ถูกระทำนานนานครั้ง
0	หมายถึง	ไม่เคยถูกระทำเลย

ตอนที่3 วิธีการจัดการปัญหาการถูกละเมิดจำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย วิธีการจัดการปัญหา บุคคลและหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเด็ก

ตอนที่4 ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากนักเรียนถูกละเมิดสิทธิ มีจำนวน5ข้อ ประกอบด้วย ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับครอบครัวนักเรียน ผลกระทบที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน และปฏิกิริยาที่สังคมหรือชุมชนมีต่อนักเรียน

2.2การสร้างเครื่องมือวิจัย

2.2.1ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2.2ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำราเรียน วิทยานิพนธ์ และคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.3กำหนดโครงสร้างเนื้อหาตามกรอบแนวคิด

2.2.4สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้

2.2.5นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ได้พิจารณาและปรับแก้ไข

2.2.6ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3ท่าน เป็นผู้พิจารณาความตรงด้านเนื้อหา (content validity) ปรับปรุง และแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้ (content validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษา หลังจากนั้นนำไปปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำแบบฟอร์มให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นต่อเครื่องมือแต่ละข้อ โดยกำหนดเงื่อนไขดังนี้

ให้ + 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงกับเนื้อหาที่กำหนด

ให้ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงกับเนื้อหาที่กำหนด

ให้ - 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงกับเนื้อหาที่กำหนด

ผลการพิจารณารายชื่อนำไปคำนวณค่าดัชนีของความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ 2542: 66-67) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
 N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

การตัดสินใจข้อคำถามวัดตรงตามเนื้อหาหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์ว่าถ้า IOC มากกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามวัดตรงตามเนื้อหา แต่ถ้า IOC ต่ำกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงตามเนื้อหา

2.2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขแล้ว นำไปหาความเที่ยงของเนื้อหา โคนนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน 30 คน

2.2.8 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .896

2.2.9 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปทดลองใช้

2.2.10 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

4.1 ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

4.2 ประสานงานกับผู้รับผิดชอบของแต่ละสถานศึกษา โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ โดยสถานศึกษาเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลให้จำนวน 8 โรงเรียน และผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 1 โรงเรียน

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ กำหนดรหัสของแบบสอบถาม รหัสของข้อมูล จัดคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนและครอบครัวสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

4.2 ประสิทธิภาพของนักเรียนในการถูกละเมิดสิทธิเด็กสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

4.3 วิธีการจัดการปัญหาการถูกละเมิดสิทธิสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

4.5 ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนถูกละเมิดสิทธิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

5. จริยธรรมการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงจริยธรรมในการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างเป็นสำคัญเพราะเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเด็ก เป็นความลับเฉพาะบุคคล จึงเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และกระทำด้วยความระมัดระวัง โดยมีการแจ้งวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบ และระบุอย่างชัดเจนว่าข้อมูลจะถูกเก็บเป็นความลับ การนำเสนอผลการวิจัยจะเป็นภาพรวม ไม่มีการระบุเป็นบุคคล และข้อมูลที่ได้นำมาใช้เฉพาะการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เท่านั้นถ้าไม่ยินดีให้ข้อมูล สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลได้ทันทีและตลอดเวลา และถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความประสงค์เข้าร่วมงานวิจัย ต้องลงลายมือชื่อในหนังสือยินยอมให้ข้อมูลไว้เป็นสำคัญ